

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Gdańsku**

Gdańsk, dnia 09 lipca 2009 r.

**Pan
Jan Kozłowski
Marszałek
Województwa Pomorskiego**

LGD-410-13-1/2009

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie *art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.)*, zwanej dalej „*ustawą o NIK*”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku przeprowadziła kontrolę w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Pomorskiego w Gdańsku („Urząd”). Przedmiotem kontroli było gromadzenie i podział środków pochodzących z opłat i kar za korzystanie ze środowiska w latach 2007-2008.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 30 czerwca 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie *art. 60 ustawy o NIK*, przekazuje niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie z uchybieniami działania Urzędu w kontrolowanym zakresie.

Powyższa ocena wynika z niżej opisanych ustaleń.

1. W latach 2007-2008 łączna wysokość wpływów z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska wynosiła 150.362,1 tys. zł. W strukturze wpływów odnotowano zmniejszenie w tych latach udziału opłat za emisję gazów i pyłów (z 43,7% do 36,1%), przy jednoczesnym spadku opłat z tego tytułu (o 5%). Zwiększył się natomiast udział opłat za składowanie odpadów (z 17,7% do 31,1%), a uzyskane wpływy z tego tytułu wzrosły

o 102%. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia dokonywany w Urzędzie rozdział uzyskanych środków z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska oraz ich przekazywanie na właściwe fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Przestrzegane były postanowienia zawarte w *art. 402 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska*^[1] (POŚ).

2. Prawidłowo, na podstawie obowiązujących w tych okresach stawek opłat za korzystanie ze środowiska, ustalana była ich wysokość, co stwierdzono dokonując analizy dokumentacji 64 opłat (28.022,8 tys. zł.)
3. Naliczanie i gospodarowanie środkami pochodzącymi z opłat uzyskanych w trybie *art. 402 ust. 2a POŚ* było prawidłowe. Urząd uzyskane w tym trybie środki w wysokości 44,4 tys. zł za 2007r. i 36,7 tys. zł za 2008r. wykorzystał w całości na realizację zadania związanego z tworzeniem i rozbudową baz danych podmiotów korzystających ze środowiska, obowiązanych do ponoszenia opłat.
4. W toku kontroli, na podstawie informacji uzyskanej z Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Gdańsku (WIOŚ) ustalono, że WIOŚ posiadał bazę informacji o korzystaniu ze środowiska, w której wg stanu na dzień 02.04.2009r. znajdowało się 1.730 podmiotów. Urząd nie korzystał w ramach zarządzania środowiskiem z wymienionej bazy oraz nie wystąpił, zgodnie z *§ 1ust. 1 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 kwietnia 2007r. w sprawie warunków i zakresu dostępu do wojewódzkiej bazy informacji o korzystaniu ze środowiska*^[2] o przyznanie prawa dostępu do tej bazy. Procedury w zakresie pozyskiwania informacji o podmiotach korzystających ze środowiska ustalone zostały dopiero w 2009r. (23.03.).
5. NIK pozytywnie ocenia fakt poddawania weryfikacji „wykazów informacji dotyczącej opłat za korzystanie ze środowiska.” Wskaźnik informacji poddanych weryfikacji oscylował w poszczególnych półroczach kontrolowanego okresu na poziomie od 99,82% do 99,99%.
6. W badanym okresie wymierzył Pan w drodze decyzji – stosownie do postanowień *art. 288 ust. 1 i 2 POŚ* – 413 opłat za korzystanie ze środowiska na łączną kwotę 757,0 tys. zł. Stwierdzono na podstawie analizy 25 decyzji, że wysokości należnych opłat

^[1] (Dz. U. z 2008r. Nr 25, poz. 150 ze zm.)

^[2] (Dz. U. Nr 79, poz. 537)

ustalone zostały prawidłowo. Kopie decyzji, niezwłocznie po ich uprawomocnieniu się, wysyłane były do WIOŚ.

7. W latach 2007-2008 wydał Pan 12 decyzji w sprawie odroczenia terminu płatności opłat na łączną kwotę 565,6 tys. zł. NIK ocenia, że 8 decyzji wydanych zostało na podstawie wniosków, które nie spełniały wymogów określonych w przepisach art. 318 POŚ, tj.
 - w 3 wnioskach nie wskazano wysokości opłaty, o odroczenie której występowano, co było niezgodne z *art. 318 ust 3 pkt 1 ustawy POŚ*,
 - 5 wniosków nie zawierało harmonogramów realizacji przedsięwzięcia, o których mowa w *art. 318 ust. 3 pkt 3 ustawy POŚ*.
8. NIK ocenia pozytywnie podejmowane działania windykacyjne. Kontroli poddano terminowość wystawiania upomnień i tytułów wykonawczych. Dokonano analizy 64 opłat za korzystanie ze środowiska (28.022,8 tys. zł), nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie. Kontroli poddano również dokumentację dotyczącą 10 największych dłużników, którzy wg stanu na 31.12.2008r. posiadali największe kwoty zaległości, łącznie w wysokości 4.478,0 tys. zł. W 8 przypadkach zaległości zostały zgłoszone do masy upadłościowej, zabezpieczone wpisem na hipotekę, bądź zgłoszone w postępowaniu kompensacyjnym. W jednym przypadku zaległość została umorzona. W jednym, w stosunku do decyzji zobowiązujących do zapłaty odroczonej kwoty, zostały złożone odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Gdańsku, postępowanie odwoławcze w toku. W okresie objętym kontrolą nie podjęto jednak działań windykacyjnych w stosunku do 12 podmiotów, w wyniku czego przedawnieniu uległa kwota w wysokości 11,6 tys. zł.
9. Najwyższa Izba Kontroli nie wnosi uwag do realizowania przez Urząd obowiązków związanych ze sporządzaniem sprawozdań:
 - zbiorczych (OŚ-4g i OŚ-4p), z gospodarowania powiatowymi i gminnymi funduszami ochrony środowiska i gospodarki wodnej za lata 2007-2008, sprawozdania sporządzone zostały terminowo i na podstawie jednostkowych sprawozdań złożonych przez jednostki samorządu terytorialnego,
 - rocznych (OŚ-4r), z wpływów z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska oraz redystrybucji tych wpływów za lata 2007-2008, sprawozdania sporządzone zostały terminowo i zgodnie z ewidencją księgową.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) zapewnienie wydawania wszystkich decyzji w sprawie odraczania terminu płatności opłaty podwyższonej na podstawie wniosków odpowiadających wymogom określonym w przepisach *art. 318 POŚ*.
- 2) podejmowanie skutecznych działań zapobiegających przedawnieniu należności z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska

Zgodnie z treścią *art. 61 ust. 1 ustawy o NIK*, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Gdańsku, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków, zawartych w tym wystąpieniu.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku, na podstawie *art. 62 ust. 1 ustawy o NIK* oczekuje przedstawienia, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z *art. 62 ust. 2 ustawy o NIK*, termin nadesłania informacji o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.